Voorstel aan college en raad

Nummer:	02430000214184 / 02430000740515
Datum:	29 April 2025
Opsteller:	M. de Kloe / R. Buurman / K.G.M. Goes
Portefeuillehouder:	Wethouder M. Reckman / Wethouder M. Companjen
Onderwerp:	Wijziging Integrale verordening sociaal domein Gemeenten Ermelo, Harderwijk en Zeewolde

Het college van B&W besluit:

1. De raad voor te stellen: de wijzigingsverordening op de integrale verordening sociaal domein per 1 augustus 2025 vast te stellen.
2. Het gezamenlijke advies van Adviesraden Sociaal Domein over de wijziging Integrale verordening sociaal domein van de gemeenten Ermelo, Harderwijk en Zeewolde te beantwoorden met bijgaande brief.

Inleiding

Op dit moment is er een dringende behoefte aan aanpassingen van de Integrale Verordening Sociaal Domein voor de drie gemeenten. Deze aanpassingen zijn noodzakelijk om te voldoen aan nieuwe richtlijnen en de uitvoering van de Jeugdwet en Wet maatschappelijke ondersteuning rechtmatig te laten verlopen. Uitspraken van de Centrale Raad van Beroep (CRvB) over het onderzoek, eigen kracht (waaronder gebruikelijke hulp), persoonsgebonden budget (pgb) en toezicht geven duidelijk richting aan de artikelen en de inhoud die in een verordening moeten staan. Voor de jeugdwet is er een nieuwe modelverordening uitgebracht door de VNG, de tekstvoorstellen uit de modelverordening zijn overgenomen waar mogelijk.

Ten aanzien van de Participatiewet gaat het om een uitbreiding van het inzetten van een proefplaats, en een versimpeling en verduidelijking van de artikelen ten aanzien van het opleggen en intrekken van een maatregel. Ten aanzien van de maatregel bij zeer ernstige misdragingen is gezocht naar harmonisatie tussen de drie gemeenten, waarbij als uitgangspunt het gemeenschappelijke beleid “agressie en geweld” gevolgd wordt.

Tegelijkertijd zijn er ook andere artikelen aangescherpt of beter passend gemaakt bij de praktijk en jurisprudentie. Door de wijzigingen in de verordening ondersteunen we de uitvoeringsorganisaties zodat zij het werk beter uit kunnen voeren en beter aan kunnen sluiten bij de bedoeling van de wetten.

De basis van de Integrale verordening sociaal domein zoals die is vastgesteld in 2021 blijft gelijk. De verordening bevat regels die de wettelijke regels aanvullen. Het zijn regels op hoofdlijnen die de gemeenteraad moet vaststellen.

We stellen voor de gewenste aanpassingen vorm te geven in een wijzigingsverordening. Deze wijzigingsverordening zal opnieuw moeten worden vastgesteld door de gemeenteraad. In de bijlage “was-wordt lijst” treft u een compleet overzicht van alle voorgestelde wijzigingen en een toelichting op de wijzigingsvoorstellen.

Kader

Algemene wet bestuursrecht (Awb), Wmo 2015, Jeugdwet en Participatiewet.

Alternatieven

Indien de raad niet instemt met de voorgestelde wijzigingen van de verordening, betekent dit dat de bestaande verordening van kracht blijft. Hierdoor kunnen gewenste beleidswijzigingen of noodzakelijke aanpassingen niet worden doorgevoerd. Dit kan leiden tot onduidelijkheid voor inwoners en professionals, knelpunten in de uitvoering en mogelijke juridische risico's, zoals het onvoldoende aansluiten van de verordening op rechterlijke uitspraken.

Beoogd effect
Het actualiseren van de Integrale verordening zodat op een juiste wijze lokaal uitvoering gegeven kan worden aan (de wetten binnen) het sociaal domein.

Argumenten

1.1 Met het wijzigen van de integrale verordening voldoen we aan het waarborgen van de juridische richtlijnen.
Het is van belang om de verordeningen in overeenstemming te brengen met de juiste begripsbepaling en de thans geldende regelgeving en uitvoeringspraktijk. Dit om een rechtmatige basis te leggen onder de op basis van deze verordeningen genomen besluiten.

1.2 Het wijzigen van de verordening is noodzakelijk.
De verordening dient te worden geactualiseerd. Jurisprudentie en uitspraken van de CRvB, nieuwe richtlijnen om onrechtmatigheden te voorkomen, noodzaken hiertoe. Door de wijzigingen van de verordening weten inwoners van onze gemeente beter hoe het college de wetten van het sociaal domein uitvoert. Bovendien geven de beoogde wijzigingen in de verordening de medewerkers van de uitvoering meer kaders en duidelijkheid.

2.1 Het vaststellen van de verordening is de bevoegdheid van de gemeenteraad
Het college stelt de gemeenteraad voor de wijzigingen in de verordening vast te stellen. Het vaststellen van de verordening is de bevoegdheid van de gemeenteraad.

3.1 De gezamenlijke adviesraden Sociaal Domein hebben advies uitgebracht
De Adviesraad Sociaal Domein Ermelo, Sociale Adviesraad Harderwijk en Burgertafel Zeewolde vervullen een belangrijke rol in het adviseren over beleid en regelgeving binnen het sociaal domein, waaronder verordeningen die directe impact hebben op inwoners. Door praktijkervaring en signalen uit de samenleving in te brengen, levert de Adviesraad een waardevolle bijdrage aan de totstandkoming van uitvoerbare en maatschappelijk gedragen regelgeving. De adviesraden hebben middels haar brief van 31 maart 2025 een door het college gevraagd advies uitgebracht. Het college geeft in haar brief een reactie op het advies van de adviesraden.

Omgevingswet
n.v.t

Kanttekening

1.1. De verordening zal niet direct omgekeerd worden geformuleerd.
Tegelijk met de noodzakelijke wijzigingen in de Integrale verordening gaat de verkenning van het college door naar implementatie van een omgekeerde verordening. Om de periode tot de omgekeerde verordening te overbruggen is een wijzigingsverordening noodzakelijk. Het doorwerken zonder aanpassingen aan de huidige verordening is op onderdelen onrechtmatig en brengt juridische risico's met zich mee.

Financiën
Het wijzigen van de verordening brengt geen kosten met zich mee.

Communicatie

Adviesraden:
Aan de Adviesraad Sociaal Domein Ermelo, Sociale Adviesraad Harderwijk en Burgertafel Zeewolde is de wijzigingsverordening voorgelegd met het verzoek om een gezamenlijk advies uit te brengen. De drie adviesraden hebben gezamenlijk advies uitgebracht. Zie bijlage.

Publicatie:
Na vaststelling door de raad wordt de wijzigingsverordening via het gemeenteblad (overheid.nl) bekendgemaakt.

Inwoners en stakeholders:
Via de website van Meerinzicht en de gemeente wordt inzichtelijk gemaakt welke ondersteuning Meerinzicht en de gemeente kunnen bieden aan inwoners op gebied van Wmo, Jeugdwet en Participatiewet.

Onze uitvoeringspartners worden op de hoogte gesteld van de wijzigingen in de verordening.

Uitvoering
- Ingangsdatum wijzigingsverordening per 1 augustus 2025.
- Implementatie van de verordening wordt na besluitvorming in gang gezet.
- Waar nodig volgt een nadere uitwerking van de kaders in beleidsregels.

Evaluatie
Naar aanleiding van aanpassingen in wet- en regelgeving, jurisprudentie of wijzigingen in beleid, kan de verordening worden aangepast. Daarvoor wordt dan een nieuw besluit gevraagd aan de gemeenteraad.

Inwonersperspectief
Voor inwoners betekent de wijziging van de verordening dat belangrijke thema's – zoals het gebruik van eigen kracht, afspraken over het persoonsgebonden budget (pgb), en toezicht op de ondersteuning – nu duidelijker zijn vastgelegd. Dit biedt meer rechtszekerheid en helderheid bij het aanvragen van ondersteuning. In bijzonder voor de Jeugdwet en Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) sluit de gewijzigde verordening beter aan bij recente uitspraken van de Centrale Raad van Beroep en de nieuwe modelverordening Jeugd van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG). Door kaders in de verordening helderder te omschrijven weten zowel inwoners als medewerkers beter wat de mogelijkheden zijn, wat de spelregels zijn (o.a. rondom maatregelen binnen de Participatiewet) en waar ruimte is voor maatwerk.

Bij de invoering van de gewijzigde verordening zorgen we voor duidelijke, toegankelijke en laagdrempelige communicatie. Tijdens gesprekken met inwoners wordt expliciet getoetst of een besluit of maatregel voldoende duidelijk is. Ook benadrukken we dat er altijd ruimte blijft voor maatwerk wanneer daar een goed onderbouwde reden voor is – zoals geadviseerd door de adviesraden en de burgertafel.

Bijlagen

1. Overzicht wijzigingen Integrale verordening sociaal domein gemeenten Ermelo, Harderwijk en Zeewolde (Was-wordt lijst)
2. Uitgebracht advies: Advies wijzigingen integrale verordening sociaal domein 2025, dd 31 maart 2025
3. Beantwoordingsbrief college aan adviesraden; Reactie op uw advies wijzigingen integrale verordening sociaal domein 2025.